

Beslisnota voor het college

Datum 29 november 2023

Openbaar

Openbaar

Onderwerp Opgavegericht werken wonen en zorg
Versienummer 0.3

Portefeuillehouder D.S. de Jong
Informant Sander Oosterhuis en Glenda Huisjes
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon (038) 498 2665
Email G.Huisjes@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 6.2.1 We sturen op een woningaanbod dat aansluit bij de vraag
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van

Parafering

Afdelingshoofd
Anja Jager
Portefeuillehouder

datumparaaf

Raad

- ☐ Informatienota voor de raad
- ☐ Opinienota voor de raad
- ☐ Beslisnota voor de raad
- ☐ n.v.t.

Bijlagen

Ontwerp besluit

Het college besluit:

1 In te stemmen met het voorstel "Opgavegericht werken wonen en zorg"

Collegebesluit d.d.:

- ☐ Conform
- ☐ Gewijzigd
- ☐ Aangehouden
- ☐ Teruggenomen

Datum 29 november 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Het programma wonen en zorg is één van de opgaven binnen het opgavegericht werken in Zwolle. Binnen deze opgave is een opdracht geformuleerd: Hoe gaan we als gemeente inwonersinitiatieven op het gebied van wonen en zorg faciliteren?

Als gemeente krijgen wij regelmatig verzoeken van inwoners. De vragen zijn divers. Er is niet altijd een standaardantwoord, omdat de vragen uniek zijn of beleid nog niet voorhanden om de vraag aan te toetsen. Naast dat het belangrijk is dat initiatieven van inwoners op een goede wijze worden behandeld, is het van belang dat ruimtelijke afwegingen in balans zijn met maatschappelijke opgaven waar we voor staan. Op het gebied van de seniorenhuisvestingsopgave, de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis wonen en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad staan we voor grote uitdagingen die vragen om creatieve oplossingen. Met inwoners willen we als gemeente gezamenlijk verkennen wat de mogelijkheden zijn en ruimte bieden aan woonzorg-initiatieven die bijdragen aan een prettige en passende leefomgeving.

Beoogd effect

Inwonersinitiatieven komen via verschillende manieren binnen bij de gemeente. In de opgavegerichte leerperiode van 2024 zal het programmateam wonen en zorg samen met collega's van bijvoorbeeld de ruimtelijke initiatieventafel een regisserende, faciliterende en ondersteunende rol vervullen richting de initiatiefnemers. Zij zullen daarin nauw samenwerken met de toekomstige doorstroomcoach die wordt aangesteld vanuit het actieplan beter benutten bestaande woningvoorraad. Aan het einde van 2024 zal het programmateam opleveren:

- een overzicht van inwonersinitiatieven en daarbij een beschrijving van de (on)mogelijkheden deze te realiseren;
- verbeteracties te benoemen die nodig zijn (geweest) om de realisatie kans te vergroten c.q. te versnellen;
- eventuele voorstellen voor beleidsaanpassingen of strategische keuzes gebaseerd op de (individuele) opgedane ervaringen;
- een overzicht van ingezette interne leerinterventies en geleerde lessen;
- een handreiking voor inwoners en gemeente hoe te handelen bij inwonersinitiatieven op het gebied van wonen en zorg.

Het uiteindelijke effect is dat de woonzorg-initiatieven een concrete bijdrage leveren aan grote maatschappelijke opgaven, zoals de seniorenhuisvestingsopgave, de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad.

Argumenten

1.1. *Het voorstel past binnen het bestaande beleid*

In het programma wonen en zorg is opgenomen: We bieden ruimte voor burgerinitiatieven van mensen (cliënten en/of naasten) met een zorgvraag die woongroepen in zelfbeheer willen opzetten en waarbij eigen zeggenschap voorop staat. En als resultaat bij programmalijn 1: In de gebiedsontwikkelingen wordt ruimte geboden voor woonvormen in zelfbeheer (burgerinitiatieven) en collectief particulier opdrachtgeverschap.

Datum 29 november 2023

In het nieuwe mantelzorgbeleid (concept status) is één van de speerpunten het verminderen van regeldruk. Regelmatig zijn er inwonersinitiatieven die betrekking hebben op het eenvoudiger kunnen verlenen van mantelzorg.

Daarnaast past het voorstel binnen de werkwijze van opgave gericht werken, waarbij het inwonersperspectief één van de leidende principes is.

In het huidige werkproces is afstemming tussen de (ruimtelijke) Initiatieventafel en de werkgroep bijzondere woonvormen, daar waar het de woonzorgopgave betreft. Echter de werkgroep bijzondere woonvormen behandelt geen woonzorginitiatieven die slechts één huishouden betreffen. De afstemming met de ruimtelijke Initiatieventafel en het programma wonen en zorg willen wij verbreden, waardoor ook de individuele initiatieven integraal gezamenlijk in deze gremia gewogen worden. Dit betekent dat het advies van de adviseurs wonen en zorg ook meegewogen wordt bij individuele casussen op de ruimtelijke initiatieventafel.

1.2. Samen maken we de stad, waarbij we werken vanuit de houding: Ja, tenzij ...

Woonzorg-initiatieven komen op verschillende plekken binnen bij de gemeente. Er is geen speciale plaats waar een integrale afweging wordt gemaakt. Een uitzondering hierop is de initiatieventafel, waar vanuit meerdere perspectieven een toets plaatsvindt. De integrale blik willen we gezamenlijk vergroten en versterken door het nadrukkelijker toevoegen van de maatschappelijke opgave toets.

Ter illustratie: Een initiatief voor het willen plaatsen van een (pré)-mantelzorgwoning in de tuin, vraagt niet alleen een ruimtelijke toets, maar ook een heldere vraaganalyse van de daadwerkelijke vraag en behoefte. Het komt regelmatig voor dat een individueel initiatief wordt afgewezen op ruimtelijke gronden of specifiek een andere grond, zonder dat een bredere vraaganalyse heeft plaatsgevonden en de maatschappelijke opgave is meegewogen. Concreet voor pré-mantelzorgwoningen heeft dit dan ook geleid tot de opdracht voor het maken van een beleidsvoorstel over pré-mantelzorg.

Door met collega's deze bredere analyse en afwegingen gezamenlijk te maken verwachten wij dat initiatieven vaker mogelijk gemaakt kunnen worden en/of duidelijker is wat nodig is om het wel te kunnen realiseren. Het kan zo zijn dat er aanleiding ontstaat het ruimtelijk beleid te verruimen om de betreffende de initiatieven te honoreren.

Op de Initiatieventafel komen echter niet alle initiatieven terecht. Immers dan moet er sprake zijn van een specifieke locatie waarvoor een afwijking van het bestemmingsplan wordt aangevraagd. Inwonersinitiatieven zijn vaak nog niet in dat stadium als ze binnenkomen bij de gemeente. Deze initiatieven komen nu veelal bij de adviseurs wonen en zorg terecht. Inwoners ondersteunen en faciliteren in die fase is dan gewenst. Voor inwoners is het vaak een zoektocht welke wegen het beste bewandeld kunnen worden.

1.3. Er is gezamenlijk draagvlak voor het beter ondersteunen van inwonersinitiatieven

Met dit voorstel om vanuit een breder perspectief (zowel ruimtelijk als maatschappelijk) naar een initiatief te kijken, willen wij een bijdrage leveren de kans van slagen van inwonersinitiatieven verbeteren.

1.4. Initiatieven worden niet altijd gemeld omdat men niet weet waar dit kenbaar te maken

Datum 29 november 2023

Door goede interne (binnen gemeente) en externe communicatie (naar inwoners) over de nadrukkelijkere rol van het programmateam wonen en zorg en collega's, verwachten we dat de drempel wordt verlaagd waardoor inwoners sneller en meer initiatieven gaan melden

Risico's

1. De reikwijdte van de mogelijkheden worden opgezocht en dat maakt dat een nieuwe belangenafweging moet worden gemaakt.

Door integraal te werken aan initiatieven en deze te benaderen vanuit zowel de ruimtelijke als maatschappelijke opgave en te onderzoeken hoe deze initiatieven kunnen worden gerealiseerd, kan strijdigheid met het ruimtelijke beleid ontstaan. Immers meerdere perspectieven dienen gewogen te worden. Het is de uitdaging om gezamenlijk vanuit de verschillende disciplines integraal te wegen. En daarbij te streven naar een goede balans tussen de ruimtelijke- en maatschappelijke afwegingen.

2. Verwachtingen van inwoners kunnen toenemen, zonder dat de initiatieven gerealiseerd worden.

Inwoners kunnen verwachten dat initiatieven sneller en eenvoudiger zijn te realiseren. Dat er meer focus en aandacht is voor verbetering op het gebied van inwonersinitiatieven, houdt niet in dat alle initiatieven gerealiseerd kunnen worden. Wet- en regelgeving blijft van toepassing. Dit geldt ook voor gemeentelijk beleid dat niet aangepast zal worden wanneer het een enkele vraag betreft.

Financiën

De capaciteit die hiervoor ingezet wordt valt binnen het programma wonen en zorg. Er zijn geen extra kosten aan verbonden.

Communicatie

Wij stellen een plan van aanpak op voor het leerjaar 2024. Dit plan van aanpak dient als basis voor een goede interne en externe communicatie. Het is belangrijk dat inwoners weten waar zij terecht kunnen met hun initiatief en dat de interne organisatie van de gemeente deze vraag door leidt naar het programmateam wonen en zorg. De Participatieraad en Seniorenraad zullen tevens geïnformeerd worden. Voor de interne organisatie is het belangrijk te communiceren dat deze werkwijze een jaar lang plaatsvindt in het kader van opgave gericht werken en het samen verkennen en leren gesteund wordt door het college.

Vervolg

Het plan van aanpak en het bijbehorende communicatieplan zal middels een informatienota worden toegestuurd aan het college voor het einde van dit jaar. De tussentijdse evaluatiemomenten zullen plaatsvinden met de portefeuillehouders, wethouder de Jong (wonen en zorg), wethouder Rots (ruimtelijke ordening) en wethouder Schuttenbeld (inwonersparticipatie). De eindoplevering zal gedeeld worden met college en raad.

Openbaarheid

Ja